

ДО ПИТАННЯ ПРО ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТИ

Світлана Кравченко, к. іст. н.
Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Досліджено, що сучасна освітня система відображає напрям розвитку української держави, пов'язаний із євроінтеграційними процесами й орієнтована на європейські цінності, європейський і світовий освітній простори. Інтеграцію національної освіти в міжнародний освітній і науковий простір визначено одним із принципів державної політики України у сфері освіти. Освітні системи та шкільна освіта під впливом європеїзації розвивається у напрямі інтеграції, що проявляється у форматі гармонізації ключових показників, які визначають напрями та сутність розвитку освіти. Такий вплив формує спільні тенденції розвитку та спільний характер викликів.

Проаналізовано семантику поняття «інтеграція». Встановлено, що процес інтеграції в освіті є певною формою реалізації міжпредметних зв'язків на якісно новому етапі навчання. Інтеграція є потенційним шляхом вдосконалення системи навчання, подолання недоліків і спрямована на поглиблення взаємозв'язків і взаємозалежності між предметами. Інтеграція (від лат. integratio – відновлення, спогад, integer – цілий) – об'єднання в ціле будь-яких частин, елементів.

Розглянуто українську законодавчу базу та стратегічні документи щодо інтеграції національної освіти в міжнародний освітній і науковий простір: Закон України «Про освіту» (2017), Концепцію Нової української школи (2017), Дорожню карту європейської інтеграції України у сферах освіти і науки до 2027 року (2023), концепцію МОН України «План відновлення. Освіта і наука» (2022), Національну доповідь НАПН України про стан і перспективи розвитку освіти в Україні (2016), де задекларовано потребу врахування досвіду європейських країн, використання принципів, підходів, інструментарію та практик ЄС повоєнної розбудови країни. У цих документах зосереджено увагу на потребі відновлення сфери освіти й науки та узагальнено напрями такого відновлення (розвиток людського капіталу, європейська інтеграція освіти й науки, розвиток науки та інновацій, розвиток усіх освітніх ланок, цифрова трансформація освіти та науки); інтеграцію до європейського освітнього й дослідницького простору розглянуто на основі реалізації програми «EU4Skills: кращі навички для сучасної України», гармонізації українського освітнього та наукового законодавства й відповідної державної політики за допомогою EU-level targets.

Зроблено висновок, що в Україні реформування освітньої системи, трансформація її в ефективну освітню модель відповідно до європейських і світових суспільних запитів перебуває на основному етапі, тому розкриття теоретичних зasad інтеграції освіти у світовому та європейському дослідницькому просторах, аналіз поняття про інтегративний підхід в освіті з окресленням етапів розвитку інтеграції в освіті, виокремлення функцій, форм і способів інтеграції в освіті у компаративній проекції на Україну є цілком на часі.

Ключові слова: інтеграція; інтегративний підхід в освіті; євроінтеграція.